

طوبا هاشمی

هر انسان حق زندگی، آزادی و امنیت شخصی دارد

انسان موجودی ناتوان است که برای تسلط بر طبیعت و تأمین نیازهای خود، به کمک دیگران نیاز دارد. انسان نیازمند محبت است. او دیگران را دوست دارد و دوست دارد دیگران دوستش داشته باشند. مجموع نیازهای انسان او را به سوی اجتماع می کشاند و برای همین است که تا تاریخ به یاد دارد، همیشه افراد بشر با هم زندگی کرده اند. علاوه بر این ها، انسان ها خواسته های مشترکی نیز دارند. مثلاً همه می خواهند در روابط خود با دیگران، کمتر ضرر کنند و سود بیشتری به دست آورند. همه می خواهند، زندگی راحت و قدرت بیشتری داشته باشند. بنابراین طبیعی است که اختلاف، جنگ و دشمنی، برای به دست آوردن منافع بیشتر، به وجود آید. به همین سبب، انسان ها از همان آغاز فهمیدند که اجتماع با بی نظمی و زورگویی دوام پیدا نخواهد کرد و برای جلوگیری از هرج و مرج و بی نظمی، قواعدی به وجود آوردند تا بر روابط آنها حاکم باشد.

ما امروز این قواعد را حقوق می نامیم و فردی را که با این مجموعه های متعدد حقوقی آشنا باشد و در این رشته تحصیل کرده باشد، حقوقدان می شناسیم. حقوقدان باید عقل سالم و روحیه ای بی تعصبی داشته باشد. باید آمادگی دفاع از انسان هایی را که مورد ظلم واقع شده اند، به دست آورده باشد، حتی اگر مورد تهدید قرار بگیرد و یا نفع مادی برای او نداشته باشد. او می داند که حقیقت والاترین قانون است و با قضاوت صحیح، از زندگی، حیثیت و هستی موکلان خود دفاع می کند. باید روان و مؤثر صحبت کند، پس تسلط بر زبان و ادبیات، و دانستن فن بیان برای او بسیار ضروری است.

از آن جا که مردمان ملل متحد، ایمان خود را به حقوق اساسی بشر و حیثیت و کرامت و ارزش فرد انسان و برابری حقوق مردان و زنان ، دوباره در منشور ملل متحد اعلام و عزم خود را جزم کرده اند که به پیشرفت اجتماعی یاری رسانند و بهترین اوضاع زندگی را در پرتو آزادی فزاینده به وجود آورند.

- ۱- هر شخصی حق دارد که از آموزش و پرورش بهره مند شود. آموزش و پرورش، و دست کم آموزش ابتدایی و پایه، باید رایگان باشد. آموزش ابتدایی اجباری است. آموزش فنی و حرفه ای باید همگانی شود و دست یابی به آموزش عالی باید با تساوی کامل برای همه امکان پذیر باشد تا هرکس بتواند بنا به استعداد خود از آن بهره مند گردد.
- ۲- هدف آموزش و پرورش باید شکوفایی همه جانبه شخصیت انسان و تقویت رعایت حقوق بشر و آزادی‌های اساسی باشد. آموزش و پرورش باید به گسترش حسن تفاهم، دگرپذیری و دوستی میان تمام ملت‌ها و تمام گروه‌های نژادی یا دینی و نیز به گسترش فعالیت‌های ملل متحد در راه حفظ صلح یاررساند.
- ۳- پدر و مادر در انتخاب نوع آموزش و پرورش برای فرزندان خود، بردیگران حق تقدم دارند.

- ۱- هر شخصی حق دارد آزادانه در زندگی فرهنگی اجتماع، سهمیم و شریک گردد و از هنرها و به ویژه از پیشرفت علمی و فواید آن بهره مند شود.
- ۲- هرکس حق دارد از حمایت منافع معنوی و مادی آثار علمی، ادبی یا هنری خود برخوردار گردد.

بدون شک، پایه اصلی ثبات و بقایی هر جامعه و نظامی، اجرای عدالت و مبارزه با بی عدالتی و تامین حقوق شهروندان است؛ در صورت که به این مهم توجه اصلی و لازم مبذول نشود و عدالت قربانی مصلحت‌ها و سرمایه سازش‌های سیاسی قرار بگیرد، باید فاتحه آن جامعه و نظام حاکم خواند شود؛ چرا که گفته اند: دولت با کفر دوام می کند اما با ظلم و عدالت کشی نه. از طرف دیگر، یکی از فلسفه‌های اصلی تشکیل و حمایت از نظام واحد و متمرکز، اجرای عدالت و تامین حقوق شهروندان است و اگر این مهم مورد توجه نباشد و یا در معرض فراموشی و بی مهری قرار بگیرد، دیگر دلیل و فلسفه خاصی برای مشروعیت حکومت‌ها وجود ندارد و درواقع، دیگر نه از مردم است و نه برای مردم و نه توسط مردم.

عدالت یک امر لازمی برای صلح دوامدار در افغانستان است!

با حرمت بی پایان

طوبا هاشمی